

PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ

KARVIAISEN SOSIAALI- JA

TERVEYDENHUOLLON

ASIAKASMAKSUT 2021

Sisällys

1. MAKSUTTOMATPALVELUT	4
1.1. Maksuttomat sosiaalipalvelut	4
1.2. Maksuttomat terveystalvelut	5
2. MAKSUKATTO	5
3. SOSIAALIHUOLLON ASIAKASMAKSUT	6
3.1. Lapsiperheiden kotipalvelu	6
3.1.1. Tilapäinen lapsiperheiden kotipalvelu.....	7
3.1.2. Jatkuva ja säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu (yli 3 kk ja vähintään kerran viikossa)	7
3.2. Kotihoito	8
3.2.1. Tilapäinen kotihoito.....	8
3.2.2. Jatkuva ja säännöllinen kotihoito	8
3.3. Asumispalvelut	10
3.3.1. Ikäihmisten pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen	10
3.3.2. Vammaisuuden perusteella järjestettävä asumispalvelu.....	11
3.3.3. Työkäisten tehostettu palveluasuminen	12
3.3.4. Työkäisten tukiasumispalvelu.....	13
3.3.5. Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen	14
3.4. Omaishoitajan lakisääteisten vapaiden aikainen palvelu.....	14
3.5. Tukipalvelut	14
3.6. Vaikeavammaisten ja erityishuollon kuljetuspalvelut sekä päiväaikainen toiminta.....	15
3.7. Perhehoito	16
3.8. Lastensuojelun maksut.....	16
4. TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT	16
4.1. Avohoidon maksut.....	16
4.1.1. Terveyskeskuksen avohoidon maksut	17
4.1.2. Yksilökohtainen fysioterapia	17
4.1.3. Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito.....	18
4.1.4. Sarjassa annettava hoito	19
4.1.5. Todistuskasut.....	19
4.1.6. Kotisairaanhoido	20
4.1.6.1. Tilapäinen kotisairaanhoido	20
4.1.6.2. Jatkuva ja säännöllinen kotisairaanhoido	20
4.1.7. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	20
4.2. Laitoshoidon maksut	20
4.2.1. Lyhytaikainen laitoshoido.....	20
4.2.2. Pitkäaikainen laitoshoido	21

5. ASIAKASMAKSUJEN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN	22
5.1. Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksun, tilapäisen kotihoidon maksun ja tukipalvelumaksujen alentaminen.....	22
5.1.1. Huomiotavat tulot ja menot kotihoidon alennushakemusta käsiteltäessä	22
5.1.2. Huomiotavat tulot ja menot ikäihmisten tehostetun palveluasumisen alennushakemusta käsiteltäessä	23
5.1.3. Alennus tai vapautus tukipalvelumaksuista ja tilapäisen kotipalvelun ja kotisairaanhoidon maksuista.....	24
5.2. Muiden sosiaalipalvelujen maksujen alentaminen	24

PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAISEN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT

Kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista perittävistä maksuista säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992). Lain 1 § mukaan palveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyyn mukaan. Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat joko

- maksuttomia tai
- asiakasmaksu on kaikille sama tai
- asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyyn mukaan.

Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalveluiden enimmäismaksut määritellään laissa ja asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Kunta/kuntayhtymä voi päättää ottaa käyttöön niitä pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Kunta/kuntayhtymä ei saa periä palveluista niiden tuotantokustannuksia suurempaa maksua.

1. MAKSUTTOMAT PALVELUT

1.1. Maksuttomat sosiaalipalvelut

Kunnalla ei ole oikeutta periä asiakasmaksua seuraavista sosiaalipalveluista:

- sosiaalihuoltolain (1301/2014) 14 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu sosiaalityö, 2 kohdassa tarkoitettu sosiaaliohjaus, 3 kohdassa tarkoitettu sosiaalinen kuntoutus, 4 kohdassa tarkoitettu perhetyö, 12 kohdassa tarkoitettu kasvatus- ja perheneuvonta, 13 kohdassa tarkoitettu lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonta, 27 §:ssä tarkoitettut tuetut tapaamiset ja valvotut vaihdot sekä sosiaalihuoltolain (710/1982) 27 d ja 27 e §:ssä tarkoitettut vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta ja vammaisten henkilöiden työtoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta; (1311/2015)
- kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/77) tarkoitettu erityishuolto ja lain 39 §:ssä tarkoitettu kuljetus; kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa ja lain 28 §:ssä tarkoitettua opetusta saavan lapsen osittaista ylläpitoa sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta
- lastensuojelulaissa (683/83) tarkoitettu lasten ja nuorten huolto
- vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettut palvelut, 8 §:n 2 momentissa tarkoitettut päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta, henkilökohtainen apu sekä palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut ja 11 §:ssä tarkoitettut tutkimukset; palveluasumisen erityiskustannuksista sekä henkilökohtaisesta avusta voidaan kuitenkin periä maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla
- polikliininen päihdehuolto
- avioliittolaissa (234/29), isyyslaissa (700/75), lapseksiottamisesta annetussa laissa (153/85), lapsen elatuksesta annetussa laissa (704/75), lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/83), lapsen elatuksen turvaamisesta annetussa laissa (122/77) ja eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin annetussa laissa (660/66) kunnan tehtäväksi säädettyt palvelut
- henkilölle hänen sosiaalihuoltoaan koskevissa asioissa annetut asiakirjat

1.2. Maksuttomat terveystalvelut

Kunnalla ei ole oikeutta periä asiakasmaksuja seuraavista terveystalveluista:

- terveydenhuoltolain (1326/2010) 13–17 §:n, 19 §:n 1 kohdan sekä 20, 24, 27 ja 29 §:n perusteella järjestetyt perusterveydenhuollon palvelut sekä hoitoon kuuluvat aineet ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarkoitetut hoitotarvikkeet.
 - Maksuttomuus ei koske seuraavia palveluja:
 - 18 vuotta täyttäneille annettu avosairaanhoito ja suun terveydenhuollon palvelut
 - laitohoito ja laitohoitona annettu kuntoutus
 - yksilökohtainen fysioterapia
 - terveydenhuollon ammattihenkilön antamat todistukset ja lausunnot silloin kun ne eivät liity potilaan hoitoon
 - yksityislääkärin läheteellä tehtävät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset
- terveydenhuoltolain 39 ja 40 §:n perusteella järjestetty ensihoito, lukuun ottamatta ensihoitoon liittyvää sairaankuljetustapsykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annettu hoito siihen liittyvää osittaista ylläpitoa lukuun ottamatta
- hengityshalvauspotilaalle annettava hoito ja ylläpito sekä hoitoon liittyvät kuljetukset siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään
- tartuntatautilaissa (583/86) tarkoitetut rokotukset, yleisvaarallisen tartuntataudin tutkimus, hoito ja hoitoon määrätyt lääkkeet sekä sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn eristäminen, HIV-infektion, tippurin ja sukupuoliteitse tarttuvan klamydiainfektion tutkimus ja hoito sekä ilmoitettavaan tartuntatautiin sairastuneen hoitoon määrätyt lääkkeet (367/1996)
- ihmisen elimen, kudoksen tai solujen elävän luovuttajan tutkimus ja hoito
- alle 18-vuotiaalle henkilölle annettava hoito ja ylläpito siltä osin kuin hoitopäiviä kalenterivuodessa on kertynyt yli seitsemän sekä sarjassa annettava lääkinnällinen kuntoutus ja hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoito sekä muu vastaava hoito samoin kuin jatkuva dialyysihoito (1329/2010)
- terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuun lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus (1329/2010)
- terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettujen lääkinnällisten kuntoutuksen apuvälineet sekä niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto paitsi silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (279/1959), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista (468/2015)
- lääkärin määräämä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuva sisäänkirjoitetun potilaan kuljetus terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon (367/1996)
-

2. MAKSUKATTO

Maksukatton suuruus on 683 eur/vuosi.

Maksukatosta säädetään asiakasmaksulain 6 a §:ssä. Maksukatton ylittymisen jälkeen perittävistä lyhytaikaisen laitohoidon maksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen 26 a §:ssä. Asiakaan vastuulla on seurata maksukatton täyttymistä.

Maksukattoon lasketaan mukaan

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkäripalvelujen maksut
- yksilökohtaisen fysioterapian maksut

- sarjahoidon maksut
- sairaalan poliklinikkamaksut
- päiväkirurgian maksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut terveydenhuollon ja sosiaalihuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut
- kuntoutushoidon maksut

Maksukattoon ei lasketa mukaan maksuja

- hammashoidosta
- kotisairaanhoidosta
- sairaankuljetuksesta
- lääkärintodistuksista
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista

Maksukattoon ei lasketa tulosidonnaisia maksuja eikä maksuja, jotka korvataan tapaturmavakuutuslain (608/1948), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (279/1959), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta.

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa. Lapsen ja nuoren huoltajana pidetään vain lapsen ja nuoren laillista huoltajaa. Lailliset huoltajat voivat maksukaton täyttyessä tai täyttymisen jälkeen sopia keskenään vapaasti siitä, miten alle 18-vuotiaalle lapselle ja nuorelle määrätyt asiakasmaksut kerryttävät toisen laillisen huoltajan vuotuista maksukattoa.

Maksukaton täyttymisen jälkeen maksukattoa kerryttäneet palvelut ovat maksuttomia, lukuun ottamatta yli 18-vuotiailta perittävää lyhytaikaisen laitoshoidon maksua. Tämä merkitsee yleensä sitä, että kaikki toisen laillisen huoltajan alle 18-vuotiaiden lasten käyttämät palvelut ovat maksuttomia. Maksukaton täyttymisen jälkeen ei saa periä laitoshoidosta alle 18-vuotiaalta enää hoitopäivämaksuja, vaikka seitsemältä hoitopäivältä määrätyt hoitomaksut eivät olisikaan olleet kerryttämässä maksukattoa.

Asiakasmaksut, jotka korvataan palvelun käyttäjälle lakisääteisen vakuutuksen perusteella, eivät kerrytä vuotuista maksukattoa. Tämä koskee tilanteita, joissa mm. lakisääteisen tapaturmavakuutuksen ja liikennevakuutuksen perusteella vastuussa olevan vakuutuslaitoksen on korvattava terveyskeskukselle tai sairaalalle vahingoittuneen henkilön hoidosta aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti (ns. täyskustannusmaksu). Asiakasmaksut määrätään aina hoitoa saaneelle henkilölle asiakasmaksulainsäädännön mukaisesti, vaikka ne laskutettaisiinkin suoraan vastuussa olevalta vakuutuslaitokselta. Jos vastuussa oleva vakuutuslaitos ei suorita asiakasmaksuja, asiakasmaksuista on vastuussa vahingoittunut henkilö itse.

3. SOSIAALIHUOLLON ASIAKASMAKSUT

Tulojen, varallisuuden ja perhesuhteiden mukaan määräytyvä asiakasmaksu voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kulujen suuruinen. Tämä maksu peritään myös silloin, jos asiakas ei toimita tulotietojaan asiakasmaksun määrittelyä varten.

3.1. Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 § 1 momentin kohdan 4 ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/83) 9 § 1 momentin kohdan 1 mukaista palvelua. Kotipalvelusta peritään

asiaksmaksuja joko tilapäisen kotipalvelun käyntimaksuina tai jatkuvan ja säännöllisen kotipalvelun kuukausimaksuna.

Jatkuvasti ja säännöllisesti annettusta kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu. Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

3.1.1. Tilapäinen lapsiperheiden kotipalvelu

Tilapäinen lapsiperheiden kotipalvelu on ei-säännöllistä palvelua, jonka kesto on alle kolme (3) kuukautta.

Tilapäisestä lapsiperheiden kotipalvelusta perittävät asiakasmaksut määräytyvät käynnin pituuden mukaan seuraavasti:

Käynnin pituus	euroa / käynti
0 - 2 tuntia	10,00
2 tuntia - alle 4 tuntia	15,00
4 tuntia - alle 6 tuntia	25,00
yli 6 tuntia	30,00

Tilapäisestä kotipalvelusta voidaan periä kohtuullinen maksu. Tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksua ei peritä, jos perheen bruttotulot alittavat perheeseen mukaisen maksuttomuuden ylärajan alla olevan taulukon mukaan

Perheenjäsenten lukumäärä	Maksuttomuuden yläraja euroa/kk
2	1 084,00
3	1 701,00
4	2 103,00
5	2 546,00
6	2 924,00

3.1.2. Jatkuva ja säännöllinen lapsiperheiden kotipalvelu (yli 3 kk ja vähintään kerran viikossa)

Jatkuvasta ja säännöllisestä lapsiperheiden kotipalvelusta peritään kuukausimaksu. Palvelu katsotaan jatkuvaksi ja säännölliseksi, mikäli palvelua käytetään vähintään kerran viikossa tai useammin. Tällöin peritään kohtuullinen kuukausimaksu, joka määräytyy palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn ja perheen koon mukaan (asiakasmaksuasetus 3 §). Asiakas voi anoa maksujen alentamista/maksuttomuutta jos perheen toimeentulo vaarantuu maksujen johdosta. Maksuttomuuden/maksun alentamisen arviointi säännöllisen kotipalvelumaksun osalta perustuu voimassa olevaan toimeentulotukilaskelmaan.

Kuukausimaksu saa olla enintään maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista alla olevan taulukon mukaan:

Perheen koko/henkilöä	Tuloraja eur/kk	1-6,99 palvelutuntia/kk	7-15,99 palvelutuntia/kk	16-25,99 palvelutuntia/kk	26-34,99 palvelutuntia/kk	35 palvelutuntia/kk tai enemmän
2	1 084,00	15 %	17 %	19 %	20 %	22 %
3	1 701,00	13 %	15 %	16 %	17 %	18 %
4	2 103,00	10 %	11 %	12 %	14 %	15 %
5	2 546,00	9 %	10 %	11 %	12 %	13 %
6	2 924,00	5 %	7 %	8 %	10 %	11 %

Kun perheessä on enemmän kuin kuusi henkilöä, tulorajaa korotetaan 357,00 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä. Perittävä enimmäistuntimaksu voi olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Asiakasmaksulaki 2 §).

Palvelutunnit kuukaudessa saadaan jakamalla viikon aikana annettu palvelu seitsemällä ja kertomalla kolmellakymmenellä.

Kotipalvelun keskeytyessä yli viideksi päiväksi (esim. loma tai matka), ei kuukausimaksua peritä viittä päivää ylittävältä ajalta kuukaudessa. Mikäli keskeytys on palveluntuottajasta johtuva, kuukausimaksun perintä katkeaa heti.

3.2. Kotihoito

Kotihoito on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 § ja 20 § mukaista kotipalvelua ja terveydenhuoltolain mukaista kotisairaanhoidoa. Kotihoidosta peritään asiakasmaksuja joko tilapäisen kotihoidon käyntimaksuina tai jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon kuukausimaksuna.

3.2.1. Tilapäinen kotihoito

Tilapäinen kotihoito on lyhytaikaista hoivaa, jota annetaan, mikäli asiakkaan palvelun tarve on satunnaista. Tilapäinen kotihoito sisältää tilapäisen kotipalvelun ja/tai kotisairaanhoidon. Tilapäisen kotihoidon kuntoutus- ja arviointijaksot voivat kestää korkeintaan neljä viikkoa.

Tilapäinen kotipalvelu ja tilapäinen kotisairaanhoido maksaa 12 euroa/ käynti

Tilapäisen kotihoidon arviointi ja kuntoutujakso maksaa 24 euroa päivässä.

Tilapäisestä kotisairaanhoidosta perittävät maksut; ks. kohta 4.1.6.

3.2.2. Jatkuva ja säännöllinen kotihoito

Kotihoito muuttuu jatkuvaksi ja säännölliseksi kun säännöllisyys todetaan tai kun tilapäinen kotihoito on jatkunut enintään 4 viikkoa.

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotihoidosta peritään palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvää kuukausimaksua (%:a tuloajan ylittävstä bruttotulosta) alla olevan taulukon mukaisesti:

Perheen koko/henkilöä	Tuloraja eur/kk	1-6,99 palvelutuntia/kk	7-15,99 palvelutuntia/kk	16-25,99 palvelutuntia/kk	26-34,99 palvelutuntia/kk	35 palvelutuntia/kk tai enemmän
1	588,00	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %
2	1 084,00	15 %	17 %	19 %	20 %	22 %
3	1 701,00	13 %	15 %	16 %	17 %	18 %
4	2 103,00	10 %	11 %	12 %	14 %	15 %
5	2 546,00	9 %	10 %	11 %	12 %	13 %
6	2 924,00	5 %	7 %	8 %	10 %	11 %

Kun perheessä on enemmän kuin kuusi henkilöä, tulorajaa korotetaan 357,00 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksua määriteltäessä kuukausituloina otetaan huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo.

Palvelutunnit kuukaudessa saadaan jakamalla viikon aikana annettu palvelu seitsemällä ja kertomalla kolmellakymmenellä.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan lisätään kolme tuntia lääkehoidon toteuttamiseksi. Karviaisen kotihoidon käynneistä osa toteutetaan etähoitokäynteinä. Puolisoille tehdään yksilöllinen hoito- ja palvelusuunnitelma. Maksu määräytyy yhteenlaskettujen tulojen ja yksilöllisesti myönnettyjen palvelutuntien mukaan.

Asiakas on velvollinen ilmoittamaan mikäli tulot muuttuvat oleellisesti. Asiaksmaksut tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi ja asiakkaan tulojen muuttuessa. Ennen palvelun aloittamista asiakas toimittaa viimeisimmän verotuspäätöksen maksun määrittämiseksi. Mikäli asiakas ei toimita tulotietoja peritään asiakasmaksuna tuottamisen kustannukset.

Kotona annettavan palvelun maksu peritään 32 §:n mukaan myös käyttäjästä johtuvan tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä osalta. Jos palvelu keskeytyy kunnasta/kuntayhtymästä johtuen lyhyemmäksi ajaksi, tai käyttäjä on laitoshoidossa, ei maksua peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan.

Metsätulon selvittäminen maksukyvyyn mukaan määräytyvissä asiakasmaksuissa

Sosiaali- ja terveydenhuollon maksulainsäädännön mukaan pitkäaikaisesta ja jatkuvasta palvelujen käytöstä peritään asiakasmaksu, joka määrätään tulojen perusteella. Kertaluonteisia ja laskennallisia tuloja ei oteta huomioon. Tästä poiketen metsätulo otetaan huomioon laskennallisena.

Metsätulosta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 10 a §:n 2 momentissa ja asiakasmaksuasetuksen 28 a §:ssä. Säännösten mukaan metsätulo määrätään seuraavasti:
Metsän keskimääräisen vuotuinen tuotto kerrotaan metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä

vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätalouden koroilla tarkoitetaan metsätalouden harjoittamiseen liittyvän velan korkoja, jotka vähennetään verotuksessa kaikkien pääomatulojen kokonaisuudesta. Näitä ovat esim. metsätaloukskoneeseen tai metsätien rakentamiseen otetun lainan korot, mutta eivät metsämaan arvoa lisäävän lainan korot.

Vuoden 2008 alusta tulleiden laki- ja asetusmuutosten jälkeen metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto määrätään varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan ja jonka nojalla verohallitus vahvistaa vuosittain metsän keskimääräisen vuotuisen tuoton. Vuonna 2020 päätettävissä maksuissa noudatetaan verohallituksen päätöstä 10/2019; Vihti 138,05 eur/ha ja Karkkila 159,39 eur/ha.

Metsän myyntituloa ei oteta huomioon kertaluonteisena tulona. Sen sijaan myyntitulon tuotto pankkitilillä tms. otetaan pääomatulona huomioon. Pääomatulosta vähennetään pääomavero.

Muista laskennassa huomioon otettavista tuloista poiketen asiakasmaksun perusteena oleva metsätulo määräytyy laskennallisesti metsän keskimääräisen vuotuisen tuoton perusteella.

Metsätuloa on alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/paatokset/47452/verohallinnon-paatös-metsän-keskimääräisestä-vuotuisesta-tuotosta3/>

3.3. Asumispalvelut

Asumispalvelut ovat sosiaalihoitolain (1301/2014) 21 § 1 momentin kohdan 4 mukaista palvelua.

Asiakkaalta perittävän palvelumaksun suuruus tarkistetaan kahden vuoden välein. Mikäli asiakkaan tuloissa tai menoissa tapahtuu merkittäviä muutoksia tarkastusajankohtien välissä, tulee hänen hakea maksuntarkennusta.

3.3.1. Ikäihmisten pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Ympäri vuorokautisen tehostetun palveluasumisen asiakasmaksu peritään kuukausittain hoidosta ja hoivasta, sekä tarvittavista tukipalveluista. Lisäksi asiakas maksaa ateriamaksua 16,70 eur/päivä toteuman mukaan. Asiakkaalle tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään myönnetty palvelu. Hoiva- ja ateriamaksu on sama sekä ostopalveluyksiköissä että omissa yksiköissä

Kahden henkilön asuessa hoivakodissa samassa huoneessa, peritään hoivan osalta molemmilta yksilöllinen maksu, mutta vuokra puolitetään. Vuokran asiakas maksaa suoraan palvelun tuottajalle.

Asiakas ilmoittaa tulot ja toimittaa viimeisen verotuspäätöksen asiakasmaksun määrittämiseksi. Korkein tehostetun palveluasumisen kuukausimaksu on enintään palvelun tuottamisesta tai ostamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Mikäli asiakas ei toimita tulotietoja, peritään asiakasmaksuna kustannukset palvelun tuottamisesta.

Asiakasmaksulain 11 § mukaan kotihoidon ja palveluasumisen sekä tehostetun palveluasumisen kuukausimaksua voidaan alentaa tai jättää perimättä, mikäli toimeentuloedellytykset huomioon ottaen siihen on syytä.

Tehostetun palveluasumisen keskeytyessä yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viittä päivää ylittävältä ajalta kuukaudessa. Mikäli keskeytys on palveluntuottajasta johtuva, kuukausimaksun perintä katkeaa heti. Kun asiakas on hoidossa toisessa terveydenhuollon yksikössä ei tehostetun palveluasumisen maksua peritä.

Hoivamaksu peritään kultakin hoivakodin asukkaalta alla olevan taulukon mukaisesti:

Tuloraja eur/kk	Kuukausimaksu tulorajan ylittävästä bruttotulosta	Selite
588,00	40 %	Hoivakodin asukkaalta perittävä hoivamaksu

Hoivamaksu voi olla enintään palvelun tuotantokustannusten suuruinen.

Asumispalvelumaksuun voi hakea alennusta Kyh 24.1.2012 § 5 päätöksen mukaisesti (ks. kohta 4.1.1.)

3.3.2. Vammaisuuden perusteella järjestettävä asumispalvelu

Vammaisuuden perusteella asumispalvelua järjestetään sosiaalihoitolain (1301/2014), vammaispalvelulain (380/1987) ja erityishoitolain (519/1977) mukaisesti. Sosiaalihoitolain on ensisijainen suhteessa erityislainsäädäntöön. Sosiaalihoitolain mukaisessa asumispalvelussa asiakasmaksu määritellään kuten kohdassa 3.3.3.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista maksuttomia ovat vaikeavammaisen palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain nojalla. Palvelusta perittävä maksu voi olla enintään saatua korvausta vastaava maksu. Maksu ei saa ylittää palveluasumisen aiheuttamia kustannuksia.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuolto on pääasiallisesti maksutonta, lukuun ottamatta erityishuoltoon liittyvä ylläpitoa, josta voidaan periä maksu. Alle 16-vuotiaille kehitysvammaiselle erityishuolto-ohjelman mukaiset palvelut ovat pääosin maksuttomia.

Sosiaalihoitolain mukaisessa asumispalvelussa asumispalvelumaksu määritellään samoin, kuin työikäisten asumispalvelun maksu asiakkaan tulojen ja menojen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaan myönnetään palveluasumista kotiin ja palveluasumisyksiköihin. Yksiköissä asiakkaat maksavat vuokran suoraan asumispalveluyksikölle. Palvelu on maksutonta, mutta asumispalveluissa asujalta peritään ylläpitokorvaus, joka koostuu aterian raaka-ainekustannuksista ja asumiseen liittyvistä yhteisistä hankinnoista sekä yhteisten tilojen käytöstä kuten lehdet, internet-yhteys, sauna ja pyykinpesu. Ylläpitokorvaus perustuu todellisiin kustannuksiin.

Erytishuollon asumispalvelusta peritään ylläpitokorvaukset Etevan asiakasmaksujen mukaan alla olevan taulukon mukaisesti:

Palvelu	euroa / aika
<i>Lyhytaikaisen asumisen asumispaketti, yli 16 -vuotiaat:</i>	
asumispaketti (sisältää asumisen, ateriat ja muun ylläpidon)	32,00 eur/päivä
osavuorokautinen asumispaketti	16,00 eur/päivä
asumispaketti ilman aterioita	22,00 eur/päivä
osavuorokautinen asumispaketti ilman aterioita	11,00 eur/päivä
<i>Ylläpito jatkuvassa asumispalvelussa, yli 16-vuotiaat</i>	
ateriat, koko päivä	10,00 eur / päivä
ateriat, osapäivä	5,00 eur / päivä
lisäpalvelut, 1 luokka	25,00 eur / kuukausi
lisäpalvelut, 2 luokka	38,00 eur / kuukausi
<i>Perhehoito, yli 16-vuotiaat</i>	
pitkäaikainen	maksu määräytyy maksukyvyn mukaan, katso kohta 4.2.2.
lyhytaikainen	11,40 eur / päivä
ateria, päiväaikainen toiminta	6,70 eur / päivä

3.3.3. Työikäisten tehostettu palveluasuminen

Työikäisten tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu mielenterveys-, päihde- tai sosiaalisten ongelmien vuoksi itsenäiseen asumiseen kykenemättömille asiakkaille.

Asiakkaan maksama palvelumaksu sisältää kaikki hänen kuntoutukseensa, hoitoonsa ja hoivaansa liittyvät palvelut:

- asiakkaan hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukeminen (sisältää tarpeen mukaisen perus- ja sairaanhoidon sekä huolenpidon)
- kuntouttava toiminta (sisältää päivätoiminnan, työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen, toiminnalliset ja/tai keskusteluryhmät, liikuntaryhmät jne.)
- tukipalvelut (sisältää siivouksen ja vaatehuollon)
- tarvittaessa turvapuhelin
- asuinhuoneen huonekalut
- internetyhteys, lehdet

Asiakasmaksua määriteltäessä asiakkaalle tehdään tulo- ja menoselvitys, jonka perusteella maksu määräytyy. Maksua määriteltäessä otetaan huomioon seuraavat kuukausittaiset tulot ja menot:

Nettotulot

- ansiotulot
- työttömyysetuudet
- eläketulot (kansaneläke, työeläkkeet, takuueläke)
- sairauspäiväraha
- opintotuki
- hoitotuki
- asumistuki
- säännölliset vakuutuskorvaukset
- muut säännölliset tulot (esim. vuokratulot, metsätulot, pääoma/korkotulot)

Menot

- asumispalvelupaikan vuokra
- sähkö, kotivakuutus
- asumispalvelupaikan ateriamaksu ja/tai kuntayhtymän määrittelemät kohtuulliset ravintomenot
- lääkekulut Kelan vuosikattoon asti (v. 2020 Kelan lääkekatto on 577,66 euroa vuodessa eli 48,14 eur/kk)
- säännölliset terveydenhuollon kulut (maksimissaan terveyskeskuksen vuosimaksu/12)
- alle 18 -vuotiaasta lapsesta maksettu elatusapu
- edunvalvojan kulut, välitystilikulut ja muut näihin rinnastettavat pakolliset maksut
- maistraatin palkkiot
- henkilökohtainen käyttövara, joka on 150 eur/kk.

Asiakkaalta perittävä palvelumaksu on tulojen ja menojen erotus, kuitenkin enintään palvelun todellinen hinta. Kohtuullisina ravintomenoina niiltä asiakkailta, jotka eivät osta ateriapalvelua asumispalveluyksiköstä, hyväksytään toimentulotuen perusosassa huomioidut ravintomenot (49 % toimentulotuen perusosasta). Henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 150 eur/kk. Avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa eläneellä asiakkaalla huomioidaan puolison tulot palvelumaksua määriteltäessä. Kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja otetaan harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta. Jos asiakkaan tulot ovat kotiin jäävän puolison tuloja pienemmät ja molemmat puoliset ovat joko palveluasumisessa tai laitoshoidossa, maksu määräytyy pelkästään asiakkaan omien tulojen ja menojen mukaan.

3.3.4. Työikäisten tukiasumispalvelu

Työikäisten tukiasumispalvelusta peritään asiakkaan tulojen mukaan määräytyvä palvelu maksu. Maksua määriteltäessä otetaan huomioon seuraavat kuukausittaiset bruttotulot:

- ansiotulot
- työttömyysetuudet
- eläketulot (kansaneläke, työeläkkeet, takuueläke)
- sairauspäiväraha
- opintotuki
- asumistuki
- säännölliset vakuutuskorvaukset
- muut säännölliset tulot (esim. vuokratulot, metsätulot, pääoma/korkotulot)

Palvelumaksu määräytyy kuten kotihoidossa 1–6,99 palvelutunnin mukaan alla olevan taulukon mukaisesti:

Perheen koko/ henkilöä	Tuloraja €/kk	1-6,99 palvelu- tuntia/kk
1	588,00	15 %

Asiakasmaksulain 11 § mukaan asiakasmaksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä mikäli toimeentuloedellytykset huomioon ottaen siihen on syytä. Tukiasumispalvelun asiakkaat ovat pääsääntöisesti erittäin pienituloisia, joten on perusteltua tarkistaa jo asiakasmaksua määriteltäessä heidän maksukykynsä siten, että menoina huomioidaan seuraavat:

- vuokra
- sähkö, kotivakuutus
- lääkekulut Kelan vuosikattoon asti (vuonna 2020 577,66 eur/v eli 48,14 eur/kk)
- säännölliset terveydenhoitokulut julkisen terveydenhuollon taksojen mukaan
- määritelty tukiasumisen palvelumaksu
- elatusapu alle 18 v lapsista
- ravintomenoina, vaatemenoina, terveydenhuoltomenoina sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, televisioluvasta, puhelimen käytöstä ja harrastus- ja virkistystoiminnasta aiheutuvina menoina sekä vastaavina muina henkilön jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvina menoina huomioidaan toimeentulotuen yksin asuvan perusosan suuruinen määrä (1.1.2020 alkaen 502,21 eur/kk)

Mikäli palvelumaksu em. menot huomioiden vaarantaisi asiakkaan toimeentuloedellytykset, alennetaan palvelumaksua siten, että palvelumaksu ei aiheuta toimeentulotuen tarvetta.

3.3.5. Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen, ns. intervallihoito, on luonteeltaan tilapäistä. Sitä käytetään kotona asumisen turvaamiseksi sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujille että ikäihmisille.

Asiakasmaksut ovat:

- 35,00 eur / hoitovuorokausi (24 h)
- 20,00 eur / puolipäivä (enintään 8 h)

3.4. Omaishoitajan lakisääteisten vapaiden aikainen palvelu

Niistä palveluista, joita kunta järjestää hoidettavalle omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun omaishoitajan vapaapäivän ajaksi ja jotka korvaavat omaishoitajan antamaa hoitoa ja huolenpitoa, voi hoidettavan maksettavaksi tulla enintään 11,40 euroa päivältä sen estämättä, mitä muualla laissa tai asetuksessa säädetty. Maksua tarkistetaan kansaneläkeindeksillä kahden vuoden välein.

3.5. Tukipalvelut

Kotipalveluna järjestettävät tukipalvelut ovat sosiaalihuoltoasetuksen (607/83) 9 § 1 momentin 2 kohdan mukaisia palveluja, joista voidaan periä kuntayhtymän päättämä kohtuullinen maksu.

Valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti määritellyn prosentin sotainvalidille palvelujen myöntäminen ei ole tulosidonnaista eikä häneltä peritä palveluista asiakasmaksua.

Tukipalvelua ei laskuteta suorittamattomasta palvelusta, vaan laskutus tapahtuu toteuman mukaan.

Tukipalvelut myönnetään kriteerien mukaisesti ja tulot huomioidaan samoin perustein kuin kotihoidon maksua määritettäessä.

Tukipalveluiden maksut peritään alla olevan taulukon mukaisesti:

Palvelu	hinta
Ateriapalvelu	
Kotiin kuljetettu ateria (yksi annos/vrk)	10,30 eur / hlö
Menukat®)/ateria-automaatin ateria (yksi annos/vrk)	9,70 eur / hlö
Sotainvalidien lounasseteli	10,30 eur / hlö / vrk
Vaatehuolto	
Asiakkaan omien käyttö- ja liinavaatteiden kuljetus paikalliseen pesulapalvelua tarjoavaan yritykseen/asiointimaksu, edestakainen kuljetus tarvittaessa 1 krt/vko (asiakas maksaa pesulamaksun itse)	12,30 eur / kuljetus
Päivätoimintaan osallistuva asiakas pesee itse pyykkinsä (sis. pesuaineen), Kompassissa	2,00 eur / kone
Turvapalvelu	
GPS paikannin, turvaranneke / hlö (sisältää auttamiskäynnit)	30,00 eur/ hlö/kk
Muut tarvittavat hälyttimet sisältyvät edellä mainittujen hintoihin	30,00 eur/ hlö/kk
Nostoapu ilman turvapuhelinta	50,00 eur / kerta
Asiointipalvelu	
Asiointikerta 1 krt/vko (edellyttää säännöllisen asiointin ja kauppatavarakuljetuksen)	12,30 eur / kerta
Peseytymisapu kodin ulkopuolella	
kuljetuksen kanssa	40,00 eur / kerta
ilman kuljetusta	29,00 eur / kerta
Siivous	
siivouspalvelu	30,00 eur / tunti
Kuljetuspalvelut	
Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelun omavastuu	5,00 eur/suunta
Saattajan lisäksi kulkeva omainen shl-kuljetuspalvelussa	5,00 eur/suunta
<i>Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelun omavastuu: Yksittäisen matkan omavastuuosuus on linja-autoliikenteen henkilötaksaa vastaava kertalipun hinta. Opiskelu- ja koulumatkakulujen omavastuuosuus on Kelan opintomatka-avustuksen omavastuun suuruinen.</i>	

3.6. Vaikeavammaisten ja erityishuollon kuljetuspalvelut sekä päiväaikainen toiminta

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentissa ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen 4 § ja 5 §:ssä tarkoitetuista vaikeavammaisille järjestetyistä kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Erityishuollon päiväaikaiseen toimintaan liittyvistä kuljetuksista ei peritä omavastuuosuutta.

Vaikeavammaisille järjestetyistä kuljetuspalveluista peritään asiakkaalta omavastuuosuuksina seuraavat maksut:

- yksittäisen matkan omavastuuosuus on kulloinkin voimassa olevan linja-autoliikenteen henkilötaksaa vastaava kertalipun hinta
- opiskelu- ja koulumatkakulujen omavastuuosuus on Kelan opintomatka-avustuksen omavastuun suuruinen

Päiväaikaisen toiminnan ateriamaksu ateriaa ja henkilöä kohden on 6,70 euroa.

3.7. Perhehoito

Perhehoidosta lukuun ottamatta lastensuojelulain (683/83) perusteella järjestettyä perhehoitoa peritään maksu kuten pitkäaikaisesta laitoshoidosta (kts. kohta 4.2.2)

Kehitysvammaisten erityishuollosta perittävät perhehoidon maksut määräytyvät asiakasmaksulain mukaisesti.

3.8. Lastensuojelun maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, periä lapsen vanhemmilta maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen. Enimmäismaksu 1.1.2020 alkaen on 1 835,20 euroa kuukaudessa.

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa tässä pykälässä tarkoitettuja perhehoitoa tai laitoshuoltoa taikka asumispalveluja sekä käyttää ne perhehoidosta, laitos- huollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lastensuojelulaissa tarkoitetuista perhehoidosta tai laitoshuollosta taikka asumispalveluista aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi voidaan periä 4 §:n 4 kohdasta poiketen kohtuulliseksi katsottava maksu myös muista lapsen tai nuoren 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

4. TERVEYDENHUOLLON ASIAKASMAKSUT

4.1. Avohoidon maksut

Terveydenhuollon avohoidon maksujen enimmäismäärästä säädetään Valtioneuvoston asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992). Asetuksessa mainituista kunnallisista sosiaali- ja terveyspalveluista saa periä asetuksessa säädetyt maksut jollei erikseen toisin säädetä.

Mikäli asiakkaan tarvitsema palvelu tuotetaan muulla tavalla kuin omana toimintana (esimerkiksi antamalla maksusitoumus yksityisesti tuotettuun palveluun), peritään asiakkaalta samansuuruinen maksu kuin perittäisiin, mikäli palvelu annettaisiin omana toimintana. Tämä koskee myös kehitysvammaisten terveyspalveluja, mikäli niitä ei lailla tai asetuksella ole määrätty maksuttomiksi.

4.1.1. Terveyskeskuksen avohoidon maksut

Terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkäripalveluista voidaan periä terveyskeskuksen ylläpitäjän päätöksen mukainen maksu. Maksuja ei peritä alle 18-vuotiailta tai niiltä, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus, sotilasvammalain mukainen elinkorko tai sota-arkistosta saatu palvelutodistus. Maksut peritään alla olevan taulukon mukaisesti:

Palvelu	Hinta	Huomioita
lääkäripalvelu/ vastaanotto paikan päällä	20,60 eur/käynti	maksu peritään kolmelta ensimmäiseltä käynniltä samassa terveyskeskuksessa kalenterivuoden aikana
lääkäripalvelu/etävastaanotto kuvayhteydellä	20,60 eur/käynti	
lääkäripalvelu/etävastaanotto puhelulla tai chatilla	15,00 eur/käynti	
erikoislääkäripalvelu	41,20 eur/käynti	käyntimaksu yksityiseltä palveluntuottajalta ostetusta erikoislääkärin palvelusta, kun potilas lähetetään yksityisen erikoislääkärin vastaanotolle sekä itse tuotetut ostopalvelu erikoislääkärikäynnit (kurkku-, nenä- ja korvalääkäri, diabetologi)
virka-ajan ulkopuolisesta lääkäripalvelu	käyntimaksun perii HUS voimassa olevan taksan mukaan	kiireellinen hoito virka-ajan ulkopuolella järjestetty HUS:n toimesta
hoitajavastaanotto	11,40 eur / käynti	maksu peritään maksimissaan viideltä käynniltä samassa terveyskeskuksessa kalenterivuoden aikana ja hinta koskee sekä paikan päällä käyntiä että etävastaanottoa

Etävastaanotolla tarkoitetaan chat-, puhelin- tai videovastaanottoa, joka tapahtuu reaaliajassa.

Lääkäripalvelun kolmen käyntikertaan lasketaan vastaanotot paikan päällä sekä etäyhteydellä, samoin kuin hoitajavastaanoton viiteen käyntikertaan.

Jos potilas annettujen käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi on aiheuttanut terveyskeskuksesta käyttöönsä saamansa laitteen, apuvälineen tai mittarin häviämisen tai vahingoittumisen, voidaan häneltä periä uuden laitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen laitteen korjaamisesta aiheutuneet kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina.

4.1.2. Yksilökohtainen fysioterapia

Yksilökohtaisesta fysioterapiakäynnistä peritään käyntimaksuna 11,40 eur/ käynti. Maksuja ei peritä niiltä, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus, sotilasvammalain mukainen elinkorko tai sota-arkistosta saatu palvelutodistus.

4.1.3. Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

Suun ja hampaiden tutkimus- ja hoitomaksuja ei peritä alle 18 -vuotiailta. Kehitysvammaisilta henkilöiltä ei peritä ehkäisevän hoidon maksuja. Niitä, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus, sotilasvammalain mukainen elinkorko tai sota-arkistosta saatu palvelutodistus ei peritä maksua hampaiden tarkistuksesta, ehkäisevästä hoidosta tai protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä.

Terveyskeskuksessa annetusta suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta peritään perusmaksuna alla olevan taulukon mukaisesti

Palvelu	hinta
suuhygienistikäynti	10,20 eur / käynti
hammaslääkärikäynti	13,10 eur / käynti
erikoishammaslääkärikäynti	19,20 eur / käynti

Perusmaksun lisäksi peritään suun terveydenhuollon toimenpiteistä seuraavat maksut:

Palvelu	hinta
Kuvantamistutkimukset	
hammaskuva	8,40 eur / kerta
leukojen ja koko hampaiston panoraamaröntgenkuva	18,90 eur / käynti
Ehkäisevään hoitoon kuuluvat toimenpideluokituksen	
SC -ryhmänsuun terveyden edistämisen toimenpiteet	8,40 eur / kerta
Tutkimukset, hammastarkastukset ja sairauden hoito toimenpideluokituksen vaativuusluokan mukaan, lukuun ottamatta lueteltuja proteettisia toimenpiteitä, seuraavasti:	
a) vaativuusluokka 0-2	8,40 eur / käynti
b) vaativuusluokka 3-4	18,90 eur / käynti
c) vaativuusluokka 5-7	37,50 eur / käynti
d) vaativuusluokka 8-10	54,90 eur / käynti
e) vaativuusluokka 11 tai suurempi	77,00 eur / käynti
proteettiset toimenpiteet	
f) proteesin pohjaus	54,90 eur /toimenpide
g) proteesin korjaus	37,50 eur /toimenpide
h) akryyliosa- ja kokoproteesi	183,50 eur /toimenpide
i) kruunut ja sillat hampaalta	183,50 eur /toimenpide
j) rankaproteesi	222,70 eur /toimenpide

Edellä mainittujen maksujen lisäksi peritään oikomislaitteista ja hammasproteettisista toimenpiteistä aiheutuvat hammastekniset kulut todellisten kustannusten mukaisina.

Erikoismateriaaleista voidaan periä enintään todellisia kustannuksia vastaava maksu.

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta terveyskeskuksessa peritään em. maksujen sijasta 41,20 euron suuruinen poliklinikkamaksu käyntimaksuna silloin, kun tutkimuksen ja hoidon perusteena on (maksu peritään myös alle 18-vuotiailta):

- hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö
- vaikea, toimintaa häiritsevä laaja-alainen synnynnäinen hammaspuutos tai kehityshäiriö
- pään ja leukojen alueen kiputila
- kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoido
- muun kuin hammas sairauden takia välttämätön suun hoito

Jos potilas annettujen käyttöohjeiden vastaisen menettelyn tai ilmeisen huolimattomuuden vuoksi on

aiheuttanut oikomislaitteen häviämisen tai vahingoittumisen, voidaan häneltä periä uuden oikomislaitteen hankkimisesta tai vahingoittuneen laitteen korjaamisesta aiheutuneet hammastekniset kulut enintään todellisten kustannusten mukaisina.

4.1.4. Sarjassa annettava hoito

Sarjassa annettava hoito, kuten jatkuvasta dialyysihoito, lääkinällinen kuntoutus, hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoito tai muu vastaava hoito, peritään hoitomaksu 11,40 euroa / käynti.

Maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/kalenterivuosi.

4.1.5. Todistusmaksut

Maksu lääkärintodistuksesta perustuu asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista § 23, muusta kuin hoitoon liittyvästä todistuksesta tai lausunnosta peritään seuraavat maksut:

Ryhmä A (50,80 eur / todistus), kuuluvat seuraavat todistukset ja lausunnot:

- elintarviketodistus
- tbc-todistus
- lääkärinlausunto terveydentilasta (T-todistus, englanninkielinen lääkärintodistus)
- C- tai D- lausunto lapsen hoitotukea varten, vammaistukea varten, eläkkeensaajien hoitotukea varten, lapsen vanhempien erityishoitorahaa varten
- lausunnot työvoimaviranomaisia varten
- pahoinpitelylausunnot
- B-lausunnot eläkettä varten (ei koske esim. kuntoutukseen hakeutumisen, sairausloman tai lääkkeen erityiskorvauksen hakemisen vuoksi kirjoitettua lausuntoa)
- laajat lausunnot oikeutta varten
- stipendiaatti- ja muut laajat ulkomaita koskevat todistukset
- E-lausunnot: tapaturmat ja ammattitaudit
- Puolustusvoimien terveystarkastuslomake vapaaehtoisen palvelukseen tai YK-joukkoihin hakeville
- Lääkärintodistus HIV-tutkimuksesta viisumianomusta varten
- Kansainvälinen rokotustodistus keltakuumerokotuksesta
- Lääkärin/hammaslääkärin vapaamuotoinen lausunto (ns. V-lausunto) esim. vaihtopilastodistukset, terveysmatkalähetteet (myös hammaslääkärin antamat)
- Hammaslääkärin vakuutusyhtiölle antama todistus hammas- tai leukatapaturmasta
- muut hoitoon liittymättömät todistukset

Ryhmä B (61,00 eur/ todistus) kuuluvat seuraavat todistukset ja lausunnot:

- ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus
- ilmailulupakirja- ja urheilusukeltajalausunnot
- kansainvälinen rokotustodistus
- ampuma-aselausunnot

Ryhmä C (12,00 eur/ todistus) kuuluu seuraava todistus:

- Varhaiskasvatuksen tai koulutoimen vaatima hoitajan todistus terveysperusteisen erityisruokavalion saamiseksi

Maksuttomat todistukset

- sairausloman tarpeen osoittamiseksi kirjoitettu lääkärintodistus SVA tai SVB
- sairaan lapsen hoitotodistus
- sterilisaatiota ja raskauden keskeytystä varten annettavat lausunnot
- lausunto toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- todistus sairauden takia saattajasta tai muun kuin yleisen kulkuneuvon tarpeesta
- C-lausunto eläkettä saavan hoitotukea/vammaistukea varten koskien laitoshoidossa/ asumispalveluissa olevia henkilöitä
- B-lausunto erityiskorvattavia lääkkeitä varten
- B-lausunto kuntoutusta varten
- Lääkärinlausunto maistraatille edunvalvonnantarpeen selvittämistä varten

4.1.6. Kotisairaanhoido

4.1.6.1. Tilapäinen kotisairaanhoido

Tilapäisen kotisairaanhoidon asiakasmaksuja ei peritä erikseen henkilöltä joka saa jatkuvaa ja säännöllistä kotipalvelua tai kotihoitoa. Tällöin kotisairaanhoidon asiakasmaksu sisältyy asiakkaan maksamaan kuukausimaksuun.

- lääkärin tai hammaslääkärin kotikäynti 18,90 eur/ kerta
- muun henkilöstön suorittama kotikäynti 12,00 eur/kerta

4.1.6.2. Jatkuva ja säännöllinen kotisairaanhoido

Mikäli kotisairaanhoido on jatkuvaa ja säännöllistä, määräytyy maksu samoin perustein kuin jatku van ja säännöllisen kotipalvelun – ja kotihoidon kuukausimaksu; kohta 3.2.2.

4.1.7. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 50,80 euroa/kerta. Peritään asiakkaan varaamasta, käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta lääkärin, suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon sekä kalliin kuvantamistutkimuksen vastaanottoajasta 15 vuotta täytäneeltä. Maksu jätetään perimättä silloin, kun varatun ajan peruuttamatta jättämiseen on hyväksyttävä syy.

4.2. Laitoshoidon maksut

4.2.1. Lyhytaikainen laitoshoido

Maksuja ei saa periä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18 – vuotiailta siltä osin, kuin hoitopäivä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Hoitopäivällä tarkoitetaan henkilön laitoshoidon tulopäivää, sen jälkeen kertyviä hoitovuorokausia ja laitoksesta lähtöpäivää. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy toiseen hoitolaitokseen hoidettavaksi. Hoitopäivä- maksun saa periä vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos tulopäivä ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu.

Maksut peritään alla olevan taulukon mukaisesti:

Palvelu	hinta	Huomioita
Lyhytaikainen laitoshoido / koko vuorokausi		
hoitopäivä	48,90 eur / vrk	
ylläpitomaksu maksukaton täyttymisen jälkeen	22,50 eur / vrk	
Päivä- ja yöhoidon maksu		
päivä- ja yöhoidon maksu	22,50 eur / vrk	Jos hoidollisista syistä on tarkoituksenmukaista, että henkilö on terveyskeskuksessa, sairaalassa tai sen toimintayksikössä taikka sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä tai yöllä
Kuntoutushoido		
kuntoutuspäivä	16,90 eur / vrk	Vammaiselle henkilölle terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna tarkoitettusta laitoshoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta voidaan periä enintään maksuasetuksen mukainen maksu

4.2.2. Pitkäaikainen laitoshoido

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu. Maksu voi olla enintään 85 prosenttia hoidossa olevan nettokuukausitulosta. Maksu voidaan kuitenkin määrätä enintään sen suuruiseksi, että hoitoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön jää kuukausittain vähintään 110 euroa. Käyttövaran suuruus tarkastetaan työeläkeindeksin mukaan kahden vuoden välein.

Jos pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleva on välittömästi ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta perittävä maksu voi olla enintään 42,5 prosenttia edellä mainituin perustein yhteenlasketuista kuukausituloista. Laitoshoidossa olevan henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 108 euroa kuukaudessa. Jos molemmat tässä momentissa tarkoitettut puoliset ovat pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu määräytyy samalla tavalla kuin yksin asuvan asiakasmaksu.

Maksua ei saa periä pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä olevalta alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Mikäli asiakkaalta ei saada tulotietoja, peritään häneltä laitoshoidon tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu.

5. ASIAKASMAKSUJEN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Asiakasmaksulain 11 § mukaan sosiaalihuollon asiakasmaksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä mikäli toimeentuloedellytykset huomioon ottaen siihen on syytä.

5.1. Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksun, tilapäisen kotihoidon maksun ja tukipalvelumaksujen alentaminen

Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksun, tilapäisen kotihoidon maksun ja tukipalvelumaksujen alentamisessa noudatetaan yhtymähallituksen (Kyh 15.9.2009 § 80 ja 24.1.2012 § 3) antamaa soveltamisohjetta:

Asiakasmaksun alentaminen on ensisijainen toimeentulotukeen nähden. Asiakkaan on ennen kuukausimaksun maksun alentamista selvítettävä mahdollisuus Kelan eläkkeensaajien hoitotukeen ja asumistukeen.

Mikäli määritelty kuukausimaksu ylittää asiakkaan maksukyvyyn, hänellä on mahdollisuus hakea muutosta viranhaltijapäätöksen kk-maksuun perusturvakuntayhtymältä. Hakemus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedon saannista. Kirjallinen hakemus tehdään laaditulle lomakkeelle. Menoista ja tuloista, joihin halutaan vedota, on esítettävä tositteet. Mukaan tulee liittää tiliote. Mikäli asiakas ei toimita pyydettyjä tositteita, edellinen maksupäätös pysyy voimassa.

Maksualennus tai –vapautus myönnetään pääsääntöisesti hakemiskuukauden alusta huomioiden päätöksenteko- ja muutoksenhaku-aika. Muutoshakemuksen valmistelun ja käsittelyn yhteydessä noudatetaan alla mainittuja soveltamisohjeita sekä Karviaisen toimeentulotukiohjeistusta. Maksualennus tai –vapautus voidaan myöntää korkeintaan kahdeksi vuodeksi. Asiakas saa viranhaltijapäätöksen häneltä perittävästä maksusta. Viranhaltijan päätökseen tyytymätön voi valittaa asiasta Perusturvakuntayhtymä Karviaisen yhtymäjaostoon. Maksualennus tai –vapautusajan päätyttyä asiakas saa uuden päätöksen perittävästä maksusta. Uutta alennusta tai vapautusta haetaan uudella hakemuksella ja siihen tarvittavilla liitteillä.

Maksualennus lasketaan seuraavasti:

huomioon otettavat tulot – huomioon otettavat menot = laskennallinen vaje.

Maksualennus on laskennallisen vajeen suuruinen. Mikäli vajetta ei ole, alennusta tai vapautusta maksusta ei myönnetä.

5.1.1. Huomiotavat tulot ja menot kotihoidon alennushakemusta käsiteltäessä

Huomioitavat menot:

- perusosa / tll:n 9 § muk. menot; vuonna 2020 yksinasuva 502,21 €/kk, muu 18 v. täyttänyt (puoliso) 426,88 €/kk
- lääkekulut Kelan omavastuuosuuteen asti (577,66 euroa vuonna 2020)
- säännölliset terveydenhoitokulut julkisen terveydenhuollon taksojen mukaan
- määritelty kotihoidon kk-maksu
- elatusapu alle 18 v lapsista
- asumiskustannukset toimeentulotukiohjeistuksen mukaisesti

Yhtymähallituksen 15.9.2009 ja 24.1.2012 tekemien päätösten lisäksi huomioitaviin menoihin lasketaan myös asiakkaan tukipalveluista maksamat asiakasmaksut

Huomioitavat tulot:

- Huomioon otetaan kaikki käytettävissä olevat nettotulot (paitsi toimeentulotukilain 11 §:n ja maksuasetuksen 29 §:n mukaiset)
- palkka / eläkkeet nettona, vuokratulot, osinkotulot, pääomatulot, korkotulot jne
- asumistuki huomioidaan tulona, jos menoina huomioidaan koko vuokra
- ylimääräinen rintamalisä
- käytettävissä/realisoitavissa olevat varat, mutta tilillä voi olla perheen kuukauden menoja vastaava summa, jota ei huomioida
- yli 65 -vuotiailla voi olla tilillä 1 500,00 euroa säästöjä, joita ei huomioida käytettäväksi varaksi
- veronpalautus
- metsätulo

5.1.2. Huomiotavat tulot ja menot ikäihmisten tehostetun palveluasumisen alennushakemusta käsiteltäessä

Huomioitavat menot:

- vuokra ja palvelumaksut (mm. pesula, sauna, siivous, turvapalvelu, ateriat) asumispalvelupaikkaan tehdyn sopimuksen mukaisesti
- 150,00 eur/kk, ns. asiakkaalle jäävä käyttöraha, johon sisältyvät muut henkilökohtaiset menot, esim. hygienia ja vaatemenot, puhelinkulut (ei turvapuhelinta), matkakulut, lehdet, tv-lupa, jalkahoito, kampaaja jne.
- määritelty kotihoidon kk-maksu
- elatusapu alle 18 v. lapsista
- lääkekulut Kelan vuosiomavastuusuuteen saakka (577,66 euroa vuonna 2020)
- säännölliset terveydenhoitokulut julkisen terveydenhuollon taksojen mukaan

Asiakkaan siirtyessä asumaan pysyvästi asumispalvelupaikalle ei huomioida edelliseen asuntoon (omistus- tai vuokra-asunto) liittyviä kuluja. Muuten huomioitavat asumiskulut ovat samat kuin toimeentulotukiohjeistuksessa. Kotiin asumaan jääneen puolison tuloja tai menoja ei huomioida.

Huomioitavat tulot ja käytettävissä olevat varat:

- Huomioon otetaan kaikki käytettävissä olevat nettotulot (paitsi toimeentulotukilain 11 §:n ja maksuasetuksen 29 §:n mukaiset)
- palkka ja/tai eläkkeet nettona, vuokratulot, osinkotulot, pääomatulot, korkotulot jne.
- asumistuki huomioidaan tulona, jos menoina huomioidaan koko vuokra
- ylimääräinen rintamalisä
- käytettävissä/realisoitavissa olevat varat, mutta tilillä voi olla perheen kuukauden menoja vastaava summa, jota ei huomioida
- yli 65 vuotiailla voi olla tilillä 1 500,00 euroa säästöjä, jota ei huomioida käytettäväksi varaksi
- veronpalautus
- metsätulo

5.1.3. Alennus tai vapautus tukipalvelumaksuista ja tilapäisen kotipalvelun ja kotisairaanhoidon maksuista

Alennusta tai vapautusta voi hakea seuraavista tasamaksuista:

- tilapäiset kotihoidon käynnit (kotipalvelu ja kotisairaanhoido)
- ateriapalvelu
- vaatehuolto
- saunapalvelu
- turvapalvelu
- siivouspalvelu
- kauppa/asiointipalvelu
- päivätoiminta
- omaishoidon vapaapäivien aikaisesta hoidosta
- kuntouttavista intervaleista
- muista tukipalveluista tai tuotteista, joista peritään palvelun tuottamisen/ostamisen hinta

5.2. Muiden sosiaalipalvelujen maksujen alentaminen

Muita kuin säännöllisen kotihoidon kuukausimaksuna, tilapäisen kotihoidon maksua ja tukipalvelumaksuja alennettaessa noudatetaan asiakasmaksulain 11 §:n määräystä: henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Toimeentulon edellytysten tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden vaarantuu, mikäli määrätty asiakasmaksu aiheuttaisi henkilölle tai perheelle toimeentulotuen tarvetta. Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen on aina ensisijainen toimenpide toimeentulotuen myöntämiseen nähden.

Maksuihin, jotka eivät määräydy henkilön maksukyvyyn mukaan, ei voi hakea alennusta, mutta maksu voidaan jättää perimättä tapauskohtaisen tarve- ja tilanearvion perusteella.